

1.čtení: Job, 4,2-9 **"Neponeseš těžce, zkusí-li to někdo s tebou mluvit? Kdo se však dokáže zdržet domluv? Hle, tys napomínal mnohé, ruce ochablé jsi posiloval, tvé domluvy pozvedaly klopýtajícího, podlomená kolena jsi utvrzoval. Teď došlo na tebe a těžce to neseš, sotva tě to zasáhlo, hned naplněn jsi hrůzou. Nedůvěřuješ už ve svou bohabojnost? Nedává ti naději tvůj bezúhonný život? Jen se rozpomeň, kdo z nevinných kdy zhyнул? Kde upadli přímí do záhuby? Pokud jsem já viděl, jen ti, kdo se obírají ničemnostmi, ti, kdo rozsívají trápení, je také sklidí. Hynou Božím dechem, když zavane jeho hněv, je s nimi konec.**

Kázání: Lk 13,1-5

Bratři a sestry. Pamatujete si, kdy vyšla Zlatá bula Sicilská? To ví každý, 1212. A víte někdo, co to byla zlatá bula sicilská? To neví skoro nikdo. Pamatujeme si zvláštní věci. Pamatujeme si ze školy, co se stalo v roce 1212 n.l.. No, pamatujete si, co jste asi dělali, na co jste mysleli, co jste prožívali před měsícem? Zkuste se na chvíli zamyslet. Co se vám honilo hlavou před měsícem?

Právě o tom, co se událo asi tak před měsícem, bych dnes rád mluvil. Bylo to 7. září, kdy se zřítilo letadlo Jak- 42 nedaleko ruské Jaroslavl. A zemřelo tehdy 43 lidí, včetně tří českých reprezentantů: Rachůnka, Marka a Vašíčka. To se stalo před měsícem a je to pryč. Byla to tragédie. Celý svět, všechna média toho byla plná. Už nejsou. Co se od té doby změnilo? Jistě, pro spoustu lidí, kteří v tom letadle ztratili tátu, manžela, syna, se změnilo všechno. Pro ostatní? Nic. A přitom to byla taková tragédie, lidé vyšli do ulic a upřímně plakali, vzpomínali.

Ať už máte rádi hokej nebo ne, to co se před měsícem stalo, bylo hrozné. 43 mladých zdravých chlapů v jednom okamžiku zemřelo. Ale Proč? Proč se to stalo? Proč se v tomhle světě tyhle a ještě mnohem horší věci dějí? A tak se mocí mermo a za pomoci všech technik a odborníků snažíme najít černé skříňky a zjistit, proč k tomu došlo. Kdo udělal chybu, čím to byla vina? Ale i když to zjistíme, i když se ukáže, že to bylo lidské lemplovství, lidská zlá vůle nebo holt nešťastná náhoda, otázka se tím nezodpoví. Stejně v nás zůstává to donekonečna se opakující PROČ? A dost často taky: Bože Proč? I z lidí, kteří do té doby Pána Boha k ničemu nepotřebují, se najednou stávají žalobci Boha. Jak tohle mohl dopustit? Kde je ten Bůh a co dělá, když se tyhle věci dějí? Myslím si, že jsou to dobré otázky, že jsou na místě.

Jak rád by člověk v neštěstí slyšel tu Boží odpověď. V Bibli máme napsáno, že se to neděje jen dneska, že se ty samé věci a ty samé otázky objevovaly i tehdy, když po zemi chodil Boží syn, a je fajn, že máme zapsáno, co si o tom myslel On. Tehdy za ním přišli lidé se zprávou o jakýchsi Galilejských, jejichž krev smísil Pilát s krví jejich obětí. Tím je hezky řečeno to, že představitel vládní moci nechal povraždit účastníky nějaké demonstrace. Stalo se vlastně to samé, co se dnes děje v Sýrii nebo Libyi. Ale jako dnes se najdou lidé, kterým je to jedno, protože jde přece o nějaké araby někde daleko, to nám přece může být jedno, my máme svých problémů dost, bylo to asi podobné i tehdy. Galilea byla tehdy pro slušné Ježíšovy posluchače taky taková vzdálená divná země plná divných lidí. Ježíšovi to nebylo jedno. Proto hned zmiňuje další událost, která se nestala někde v Galilei ale přímo v hlavním městě, když na 18 našich pravověrných blízkých spoluobčanů spadla věž. Vlastně je to úplně to samé, co dnes. Ježíš vedle sebe dává tragédii arabů v Sýrii a tragédii našich reprezentantů v ruské Jaroslavl.

No a co teda k tomu říká ten jediný oprávněný, Boží syn, farář nad faráře, který vidí Pána Bohu přímo do kuchyně? Proč se to stalo? Jak to mohl Bůh dopustit? Bože PROČ? A nebo rovnou: Je to Boží trest?

Na tu poslední otázku dává Ježíš odpověď jasnou. Ne, není to Boží trest. Takhle totiž svět ani Bůh nefunguje. A každý, kdo nějakou podobnou zhovadilost vypustí z úst, zasloužil by přinejmenším pár facek. Na světě to prostě nefunguje tak, že když se někomu stane něco zlého, je to Boží trest. A přece se to pořád dokola objevuje. Ano, i z úst křesťanů, kteří přece znají příběh o Jobovi. Z toho jsme mimo jiné mohli slyšet to první biblické čtení. A ono to znělo hezky, tak zbožně. „**Jen ti, kdo se obírají ničemnostmi, ti, kdo rozsívají trápení, je také sklidí. Hynou Božím dechem,**

když zavane jeho hněv.“ Ale je to blbost. Víc než to. Bůh sám tyhle lidské řeči nazývá rouháním. A ten člověk, který je tak zbožně pronesl, jmenoval se Elífaz, pak musel samotného Joba prosit o přímluvy, aby ho Bůh za to rádobý zbožné rouhání nezničil. Možná, že to tak někdy je, že Bůh lidi trestá, my ale nikdy nemáme právo tohle vyslovit. Takhle jednoduše si ty zlé věci okolo nás zaškatulkovat. A vlastně předepisovat Pánu Bohu, jak by měl jednat.

Co k tomu teda Ježíš říká, kromě toho, že ty oběti katastrof prostě nebyli větší lumpové nebo hříšníci, než všichni ostatní? Nabízí nám nějakou jinou variantu? No ano. Jenom ta jeho odpověď neuspokojí to naše zvědavé tázání. On to totiž úplně převrátí. Ne proč se to stalo těm druhým, ale co to udělá s Tebou. Jaké následky budou mít tragédie okolo Tebe v Tvém životě? Zlo, které se kolem nás děje prostě, nepochopíme. Na otázku teodicei není na téhle straně věčnosti rozumná odpověď. Zlo sice nepochopíme, neznamená to ale, že proti němu nemáme bojovat. Tehdejší svědky tragédie v Galilei vedly ty hrůzy za Ježíšem. A ptali se ho. V tom nám můžou být vzorem. Je to oprávněné se Boha ptát, je dokonce na místě a správné se s Bohem stejně jako Job hádat a vyžadovat po něm odpovědi. Většinou ale ta odpověď bude asi podobná, jako ta Ježíšova. Přestaň uvažovat o těch druhých a uvažuj o tom, jaké následky to může mít v Tvém životě. Co to udělá s Tebou. Ježíš to říká slovy: „**Nebudete – li činit pokání, všichni právě tak zahynete.**“ Zní to dost jako výhružka. To je ale nepochopení těch jeho slov. Co to totiž je pokání? To slovo samo už zní dost divně. Možná při něm vyvstává v mysli představa seabemrskáčství a kajících poutí a čtyři otčnáše a pět zdrávasů. Ne, to není pokání. Význam toho slova je změna smýšlení, změna přístupu, nasměrování, možná poctivá sebereflexe. A nejde o jednorázovou věc. Jakože člověk udělá nebo prožije to pokání a pak už do smrti dobrý. Život věřícího člověka, celý život má být v pokání, v neustálé otevřenosti pro změnu a proměnu. Význam těch Ježíšových slov je asi tento: Jestli neštěstí a tragédie okolo tebe tě samotného nepovedou ke změně, pak ne jenom, že pro tebe byly zbytečné, ale zbytečný je i tvůj život.

Křesťanství, to není a nikdy nesmí být hotový systém myšlení. Ani Ježíš nikde nedává hotové odpovědi, které bychom se prostě našprtali a v pravý čas je vytáhli. Křesťanství, víra, to je přece cesta. Celoživotní cesta s člověkem, s Bohem. Neustálé tázání. Kdo by si chtěl život usnadnit hotovými poučkami, ten nebude nikdy učedníkem toho tesaře z Nazaretu. Já nevím, proč se ve světě děje zlo. Proč a jestli ho Bůh dopouští. Doufám ale, a věřím, že On to ví a že to se mnou myslí dobře. Život jako cesta s Bohem není jednoduchý, možná, že vůbec není jednodušší, než dělat, že žádný Bůh není. Je to ale snad život pravdivější. Pravdě otevřený. Amen.